

Handford, Martin

*On és Wally?**

Concepció Carreras i Fontserè

La nostra és una civilització de la imatge. Encara que la representació visual sigui una de les formes més antigues de comunicació, avui, el desenvolupament dels *mass media* l'han col·locada en un primer terme, i hi vivim immersos.

Les imatges no solament són percebudes en funció d'uns codis visuals, sinó també, i més encara, en funció d'uns codis culturals i socials. La necessitat de la seva lectura per part dels infants és, per tant, òbvia.

Els anglo-saxons van ser els primers i continuen essent els millors en àlbums en cartó, de mida gran. Als infants els encanten aquests àlbums perquè volen saber què passa al seu voltant i aquest tipus d'il·lustració els explica coses, els presenta situacions concretes, els parla.

En aquestes obres és l'infant qui imposa el ritme de lectura, i això li dona seguretat i confiança: pot parar-se, somniar, assimilar sense presses, identificar-se amb el protagonista.

On és Wally? no necessita cap explicació escrita; el mínim text que hi ha sols té la missió d'encoratjar, no és més que una invitació a la «lectura».

El llenguatge utilitzat és un dibuix popular, clar i simple; gens sofisticat. Aquesta gran «llegibilitat» permet al lector assimilar el contingut amb facilitat.

Martin Handford ha recorregut a personatges arquetípics, fruit d'una atenta observació de la realitat, exagerant les seves característiques. El lector identifica els objectes, reconeix un món que li és familiar: la ciutat, la platja, els magatzems... Paisatges tots ells coneguts, situacions quotidianes.

El seu humor és molt simple, un humor a flor de pell, desmitificador.

La seva lectura és plural: el llibre no va dirigit a una edat determinada. Per altra banda, és un tipus d'obra que no s'adreça a una elite, sinó a l'infant corrent, a l'«home del carrer». El personatge de Wally, punt d'unió entre les diferents pàgines, convida el lector a identificar-se amb ell i a recórrer així els diferents paisatges que l'il·lustrador va presentant.

Vestit sempre de la mateixa manera, cal distingir-lo entre els nombrosos personatges que omplen les pàgines sense marges, dignes del millor Castany. Hi trobem al·lusions a cultures diferents de la nostra (víkings, indis americans), realitat i fantasia (balenes que van a escola, lleons que s'emmirallen), tradicions (Papà Noel, Arca de Noè) i un gran sentit de l'humor (mahometanes tapant-se la cara amb maletes, zebres travessant una carretera per un «pas cabra»).

En la millor línia dels llibres-joc, dona una gran prioritat a les dots d'observació, ja que, a part de l'atenció requerida per reconèixer Wally en cada paisatge, en arribar al final de l'obra es convida a recórrer de nou tot el llibre cercant els diferents objectes que Wally ha anat perdent pel camí.

A l'última pàgina, uns punts de referència deixen oberta una nova recerca amb la possibilitat de convertir, o no, el joc en competitiu.

*Barcelona: Ediciones B, 1988.

Janer Manila, Gabriel

*Tot quant veus és el mar**

Maria Martorell i Codina

Tot quan veus és el mar és un llibre magnífic que tot i ser presentat com a llibre per a lectors joves i fins i tot molt joves, hauria de ser lectura gairebé obligatòria per a tots aquells que, d'una manera o d'una altra, estan lligats al món d'aquests lectors: pares, familiars, educadors, estudiants de magisteri i de pedagogia...

Evidentment, només un gran coneixedor dels infants i un escriptor de la categoria de Gabriel Janer Manila podia escriure una obra com aquesta. Una obra on la fantasia, la realitat i la creació d'ambients es barregen hàbilment i ens creen una complicitat amb els protagonistes d'aquesta petita obra mestra.